

HC 5A, 03-10-2017, Cassatie

Cassatie stel je in via een procesinleiding waar het dagvaardingszaken (vonnis/arrest) betreft, omdat het een KEI-procedure is. Art. 30c lid 1 Rv KEI zegt dat je de procesinleiding elektronisch in moet dienen. In cassatie geldt er verplichte procesvertegenwoordiging art. 407 lid 3 Rv. Art. 30c lid 6 KEI bepaalt dat als je cassatie niet via de elektronische weg hebt ingediend, je een termijn krijgt om dit alsnog te doen.

Je moet kijken naar de datum van de uitspraak van de hogere beroepsrechter. De termijn om cassatie in te dienen is drie maanden. De termijn van drie maanden loopt af op het eind van hetzelfde getal als waarop de termijn begon. Na de termijn ben je niet-ontvankelijk. Als de termijn begint te lopen op 30 november, dan kan het niet 30 februari zijn, dan stopt de termijn op de 28^e of in een schrikkeljaar op de 29^e. Daarnaast moet je rekening houden met de algemene termijnenwet.

Van de HR krijg je een oproepingsbericht, en dat oproepingsbericht moet je betekenen of op andere wijze uitbrengen bij de verweerder in cassatie, let op art. 112 Rv KEI. Art. 113 Rv KEI speelt niet bij de verweerder in cassatie.

Gangbare vragen

A legt beslag onder de uitkeringsinstantie van B. B heeft een minimum uitkering en daarmee zit hij onder de beslagvrije voet. Dat is een bepaald bedrag waarop geen beslag kan worden gelegd. B krijgt elk jaar in mei vakantiegeld. Als je dat vakantiegeld bij de uitkering van de maand mei optelt, dan zit je net boven de beslagvrije voet. Betekent dat nu dat je succes hebt met je beslag in de maand mei? Rechters in eerste aanleg hebben dit verschillend uitgelegd, sommigen zeggen ja, want het zit er deze maand boven, anderen zeggen nee je moet het getal door 12 delen, en dan zit je er nog onder.

D heeft financiële producten verkocht aan particulieren. Onder die producten staat een handtekening van één van de beide echtgenoten. Zou dat een rechtshandeling zijn die valt onder art. 1:88 BW? Is dat financiële product wel geldig als slechts één echtgenoot heeft ondertekend? Lagere rechters kunnen dat uiteenlopend beantwoorden. De procureur-generaal zou kunnen beslissen om cassatie in het belang der wet in te stellen. De uitspraak moet definitief zijn daarvoor. Cassatie in het belang der wet geldt niet voor partijen. Cassatie in het belang der wet staat in de Wet RO (art. 78). De prejudiciële vraag is een instrument dat een lagere rechter heeft om aan de HR te vragen hoe hij het recht moet verstaan.

Art. 3:276 BW (goederenrecht) zegt dat de schuldenaar met zijn hele vermogen instaat voor zijn schulden. Alle activa is voor die schuld verbonden. Je kan dan op een vermogensbestanddeel beslag leggen: verhaalsbeslag. Een tweede mogelijkheid is dat je geen aanspraak in geld hebt, maar een aanspraak op bijvoorbeeld levering van een gekochte zaak. Dan leg je een beslag wat geregeerd wordt door art. 730 Rv. Je hebt dan een aanspraak krachtens koop tot levering van een goed en je kan dat goed dan beslaan teneinde ervan verzekerd te zijn dat het goed niet aan een ander wordt overgedragen.

Stel er is inbreuk op je auteursrecht gepleegd. Dan wil je beslag leggen op het bewijsstuk. Dat staat in de wet alleen maar geregeld in een bijzondere regeling over intellectuele eigendomsrechten. Als iemand een gewoon (niet door inbreuk op auteursrecht) beslag wilt leggen ter zeker stelling van bewijs. Kan dat? De wet geeft geen regeling. Dit is het ideale voorbeeld voor een prejudiciële vraag.

De gelijkenis van een prejudiciële vraag en cassatie in belang der wet is dat de HR een rechtsregel formuleert. Het verschil is dat cassatie in het belang der wet de partijen in het geheel niet aangaat en bij de prejudiciële beslissing kunnen zij wel worden betrokken. De prejudiciële beslissing is sneller en goedkoper.

Voor de vraag waartegen je beroep in cassatie kan instellen, daarvoor moet je kijken naar Ponteeceen/Stratex-arrest. Je kan het instellen tegen een einduitspraak, precies hetzelfde bij hoger beroep. Het kan niet tegen een tussenuitspraak, want dan heb je toestemming van het hof nodig. Is het een deeluitspraak, dan geldt de regel van Ponteeceen, en dan heeft de HR gezegd dat je beroep in

cassatie kan instellen tegen de eindspraak, maar ook tegen het tussengedeelte. De regeling van art. 337 lid 2 Rv zie je hier eigenlijk terugkomen.

Je kan de normale route overslaan, met sprong-cassatie. Je kan met partijen overeenkomen dat als je de uitspraak in eerste aanleg hebt gehad, je het gerechtshof overslaat en meteen naar de HR stapt. Dit komt voor in de gevallen waar een evidente rechtsvraag voorligt. Je hebt een overeenstemming tussen partijen nodig. De beroepstermijn voor het beroep in cassatie is voor gewone zaken drie maanden, dus gelijk met de appeltermijn. Appeltermijn is bij kortgedingzaken vier weken, voor cassatie is dat 8 weken.

Gronden voor cassatie

De wet RO geeft verschillende regels die van belang zijn voor het procesrecht. Art. 79 en 80 RO. De gronden voor cassatie zijn ten eerste het verzuim van vormen, waarbij het met name zou gaan om gebreken in de motivering, maar het kan ook schending van hoor en wederhoor zijn. Als het dictum iets geeft, en dat is niet terug te vinden in de motivering, dan is dat een motiveringsgebrek. Tweede grond is schending van het recht. De rechter past het recht dan verkeerd toe. Je kan dan denken bijvoorbeeld aan de bewijsopdracht. De basis voor de bewijsopdracht is art. 150 Rv. Dat artikel zegt dat als A iets stelt en aan dat gestelde een rechtsgevolg verbindt, maar dat gestelde krachtig ontkend wordt door B, de bewijslast voor rekening van A komt. Als de rechter deze regel miskent, dan heeft hij het recht verkeerd toegepast en is het recht geschonden.

Een rechter moet ook vreemd recht toepassen. De rechter wordt daarbij gevoed door de partijen. De partijen zullen als het vreemd recht is verklaringen in het geding brengen die uiteen zetten hoe het recht in elkaar zit. In art. 80 RO staat dat je tegen een vonnis of beschikking van een kantonrechter wat niet appellabel is, beroep in cassatie kan instellen. Als je tegen zo een vonnis beroep in cassatie instelt, dan moet dat via KEI Rv. Art. 402 bepaalt dat dan bepaalde artikelen van KEI niet gelden. Bij een beschikking van de kantonrechter moet je het op de klassieke manier indienen.

Bijzonderheden

In hoger beroep wordt het debat omsloten door de grieven. Daar waar je niet tegen grieft, staat vast. Bij cassatie zie je in wezen hetzelfde. De HR kijkt naar de gronden voor cassatie art. 419 lid 1 Rv. Vervolgens gaat de HR kijken naar de waarheid van de cassatiemiddelen. In de procesinleiding moeten de middelen vermeld staan art. 407 lid 2, 462a lid 2 Rv. De HR is gebonden aan de middelen, maar als de HR meer wil zeggen dan in het middel staat dan doet hij dat tegenwoordig wel. Dan geeft de HR in de overwegingen hints, bijv. 'het middel klaagt niet over dat', of 'het middel klaagt terecht niet over dit'. De feiten van het geval staan vast bij de HR. Je kan hier in beginsel niks meer tegen doen. De HR kijkt of het recht op juiste wijze is toegepast.

Waarom een Hoge Raad?

Het doel van de HR is om rechtseenheid te creëren. Voor de vraag of een rechterlijke uitspraak van een ander land in Nederland ten uitvoer kan worden gelegd kijk je eerst of er een verdrag over istussen beide landen. Anders geldt art. 431 Rv. Lid 2 gaat over opnieuw procederen, de rechter kijkt dan of de andere rechter bevoegd was, of er een due process is geweest en of het vonnis niet in strijd is met de openbare orde en of het niet in strijd is met een later hier ten lande gewezen vonnis (zelfde partijen over hetzelfde geschil). Daarnaast is het doel ook rechtsontwikkeling en rechtsbescherming.

De Hoge Raad organisatie

Er zijn drie zelfstandige onderdelen. De HR staat in art. 72 Wet RO. Het Parket bij de HR staat in art. 111 RO. Daarnaast heb je nog de bedrijfsvoering (Ministerie van V&J).

Onmisbaar: de civiele cassatiebalie

Je moet gerechtigd zijn om cassatieadvocaat te zijn. Ze moeten een examen afleggen en ze moeten veel ervaring hebben. De balie geeft cassatieadviezen. Het merendeel van de adviezen zijn negatief. De balie heeft een zeeffunctie. Procederen bij de HR geschiedt eigenlijk altijd schriftelijk.

Prejudiciële vragen

Het gaat om rechtsvragen die vaak spelen en soms te lang blijven liggen. Het is dan beter om deze vragen snel aan de HR voor te leggen. Het verschil met een cassatieprocedure is dat het niet afhankelijk is van partijen, de rechter neemt initiatief. Ook is er de mogelijkheid van input van derden.

Casus

Om een fout te herstellen in het dictum, kijk je naar art. 31 Rv. Er staat hier op verzoek, maar het is geen verzoekschriftprocedure, het is een vormvrije vorm. Je zou het in principe via een briefje doen.

Vb. In het petitum vorder ik een verklaring voor recht en schadevergoeding. In het dictum krijg ik een verklaring voor recht en wordt de rest afgewezen. Dan heb je art. 32 Rv als instrument. De HR heeft bepaald: als een deel van het gevorderde eigenlijk al beslist is, heb je alsnog de aanvulling. Je hoeft daarbij niet in hoger beroep te gaan.

HC 5B, 05-10-2017, Verzoekschriftprocedure

Als je de verkeerde procesinleiding kiest, word je niet-ontvankelijk verklaard. Als je een vordering en een verzoek bij elkaar hebt en samen wilt behandelen is dat mogelijk bijvoorbeeld in het geval van art. 7:686 lid 3 BW (einde arbeidsovereenkomst). Bij KEI wordt dit algemeen gemaakt door art. 30b Rv. De wet schrijft in art. 69 Rv de rechter voor om partijen weer op het juiste spoor te zetten. Dit artikel is gewijd aan het herstel van verkeerd inleiden van een procedure.

Verschillen dagvaarding en verzoekschrift

Een verzoekschrift is een verzoek gericht aan de rechter. Er is niet noodzakelijkerwijs een wederpartij. Er is dus ook geen verzet en verstek regeling. Er is standaard een mondelinge behandeling, tenzij dat zinloos is, art. 279 Rv. De rechter bepaalt de zittingsdag. De rechter wijst een beschikking, geen vonnis. Een beschikking is constitutief, het brengt een nieuwe rechtstoestand. De partij-autonomie bij een verzoekschriftprocedure is beperkt. Hoofregel is dat de relatieve competentie van openbare orde is, en dat je dus niet een bepaalde rechter kan kiezen.

Waar geregeld

De meeste verzoekschriftprocedures staan in boek 1, maar in boek 3 staan scheidingsprocedures. Er zijn ook verzoekschriftprocedures die niet beheerst worden door Rv, dat zijn verzoekschriftprocedures van faillissement. Daarnaast zijn er internationale regelingen. Bij een EX-verordening wordt er niet aangegeven om wat voor procedure het gaat. In Brussel IIbis staan wel verzoekschriftprocedures (zonder het woord verzoekschrift te noemen).

Hoofdregels

Wanneer zijn de regelingen nou toepasselijk? Art. 261 Rv. Als een zaak met een verzoekschrift moet worden ingeleid dan gebruik je art. 262 Rv. Het BW moet dan de term verzoek gebruiken. Het is een gesloten systeem. Het zijn vaak personen/familierecht zaken of zaken met betrekking tot handelsrecht of vermogensrecht of procesrecht.